

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบึง ไท. ๐๔๔ ๐๘๑๑๗๔
ที่ นม ๗๔๘๐๔ / ๕๕ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗
เรื่อง ขออนุมัติดำเนินกิจกรรมเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ตามที่ได้รับแจ้งหนังสือจากกรมส่งเสริมการปกครอง ที่ นม.๐๐๒๓.๒๑/ว๓๖๔๓ แจ้งเรื่อง ชักซ้อมการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างน้อย ๕ ด้านขึ้นไป และกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(INFO) และเผยแพร่ให้ประชาชนได้นำไปใช้ประโยชน์ตามความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายตามที่กรมส่งเสริมฯ กำหนด และเพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามที่ได้ชักซ้อมการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LAP) ประกอบกับคณะกรรมการกำกับการประเมินผลการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชื่อตัวชี้วัด "ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น" ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านที่ ๔ การบริการสาธารณะ หน่วยที่ ๔ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบึง จึงขออนุมัติดำเนินกิจกรรมออกสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลบึง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลในระบบ (INFO) ให้มีความสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อการใช้งาน สามารถนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ถูกต้องเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

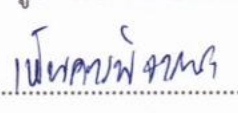
(นายเจริญ นະวิญญ)
เจ้าพนักงานธุรการ

(นางปิยพร พอกกลาง)

นักวิชาการศึกษา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึง.....

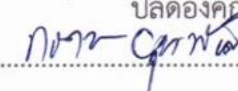

(นางนรินทร์ พินไธสง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ความเห็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลบึง.....

(นางมลวิทย์ เศษกลาง)

รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน

นายองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบึง โทร. ๐๔๔ ๐๘๑๑๗๔

ที่ นม ๗๘๘๐๔ / ๖๓

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินกิจกรรมเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ตามบันทึกกองการศึกษาฯ ที่ นม ๗๘๘๐๔/๖๗ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้บริหารได้อนุมัติให้ดำเนินกิจกรรมเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยอนุมัติให้ดำเนินการออกจัดเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงฐานข้อมูลในด้านต่างๆ และกรอกข้อมูลลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ให้มีความสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้นำไปใช้ประโยชน์ ต่อไปนี้

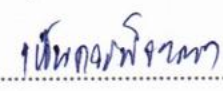
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการออกสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลบึงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ ตามเกณฑ์กำหนดตัวชี้วัดและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ยังคงปฏิบัติอยู่ ซึ่งยังคงมีความเป็นอัตลักษณ์ที่บ่งบอกความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลและพื้นที่นั้นๆ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และจักได้ดำเนินการนำข้อมูลลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายเจริญ นະวิคุณ)
เจ้าพนักงานธุรการ

(นางปิยพร พือกกลาง)

นักวิชาการศึกษา รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึง.....

(นางนรินทร์ พินโรสง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึง.....

(นางมลวัลย์ เศษกลาง)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึง

บุคคลที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรยกย่อง

ฐานข้อมูล

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ตำบลบึง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

บทนำ

ครุภูมิปัญญาไทยหรือที่ยกย่องกันว่าปราชญ์ชาวบ้าน มีหลากหลายตามความถนัดและการปฏิบัติของแต่ละคนซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ คั้นคว่ำ ทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบความถูกผิดแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิต แก่แผ่นดิน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสานทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้นประสบการณ์ความคิดและวิถีการดำรงชีวิตของครุภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน ซึ่งกลุ่มงานภูมิปัญญาท้องถิ่นขอแนะนำครุภูมิปัญญาไทยหรือปราชญ์ ที่น่าสนใจและเรียนรู้วิถีชีวิต / การปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง เล็งเห็นความสำคัญ และเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบึง ขึ้น

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลบึง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน

ด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายเต๋า ธงกลาง	บ้านบึง หมู่ ๕ ตำบลบึง	มีความรู้เรื่องเพลงโคราช เพลงแหล่
๒	นายณรงค์ หมายสมกลาง โทร ๐๙๔-๓๙๗๐๙๕๐	บ้านยสำโรงกระจาย หมู่ ๓	มีความรู้เรื่องเพลงโคราช , เพลงแหล่ เพลงอีแซว

ด้านศิลปกรรม

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายเต๋า ธงกลาง	บ้านบึง หมู่ ๕ ตำบลบึง	มีความรู้เรื่องดนตรี การบรรเลงเพลงมโหรี และบรรเลงเพลงประกอบพิธีงานในชุมชน

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายอินทร์ พอกกลาง	บ้านบุ หมู่ ๔ ตำบลบึง	-มีความรู้ความชำนาญเรื่องงานจักรสาน ต่างๆ ที่ใช้ในครัวเรือน เช่น กระดัง ตะกร้า อุปกรณ์การจับปลา และสิ่งของเครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่จำเป็นที่ใช้ตามสภาพแวดล้อมและ การใช้งานในลักษณะที่แตกต่างกันไป -มีความรู้เรื่องการผูกไม้กวาดดอกหญ้าเพื่อ ใช้ในครัวเรือนและเป็นสินค้าเสริมรายได้
๒	นายทศวรรษ แซ่ตั้ง	บ้านดอนขวาง หมู่ ๘	มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการทำบายศรี งานพิธีต่างๆ , ผูกผ้าในพิธี
๓	นายเอียน กำพุฒกลาง	บ้านกระสัง หมู่ ๖	-มีความรู้เรื่องการผูกไม้กวาดดอกหญ้าเพื่อ ใช้ในครัวเรือนและเป็นสินค้าเสริมรายได้

ด้านเกษตรกรรม

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายอินทร์ พอกกลาง	บ้านบุ หมู่ ๔ ตำบลบึง	มีความรู้เรื่องการทำนา และการปลูกพืช สมุนไพร และผักสวนครัว
๒	นางอ๊อด ชุ่มกลาง	บ้านบึง หมู่ ๑๒	มีความรู้เรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยการ ใช้เศษพืชผักต่าง ๆ มาทำเป็นปุ๋ยเพื่อใช้ในการ เกษตรและบำรุงพืชผักสวนครัว

๓	นายพิชัย ปลอดงูเหลื่อม และ	บ้านเพชร หมู่ ๑	-มีความรู้เรื่องการทำการเกษตรแบบผสมผสานทำนาและ พืชสวน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา
๔	นายแสงจันทร์ สวิงกลาง	บ้านกระสัง หมู่ ๖	-มีความรู้เรื่องการทำการเกษตรแบบผสมผสานทำนาและ พืชสวน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา
๕	กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่	บ้านขนายดี หมู่ ๑๐ ร่วมกับเกษตรตำบลบึง	-มีความรู้ความสามารถเรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยการนำเศษพืชผักวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นไปหมักกับกากน้ำตาล เพื่อนำมาเป็นปุ๋ยและยาฆ่าแมลง หรือนำไปใช้ที่แตกต่างกันไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในผลิตผลพืชผักเพื่อการค้า

ด้านอื่นๆ

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางเปรมกมล คุณเจริญ	บ้านบึง หมู่ ๑๑ ตำบลบึง	มีความรู้ความชำนาญเรื่องทำขนมทองม้วน และได้จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนตำบลบึง
๒	นางสาวธันสนี เต้ากลาง	๑๔๓ หมู่ ๑๑	มีความรู้ความชำนาญด้านประกอบอาหารประเภทของแห้ง และด้านการถนอมอาหารประเภทปลาร้า ปลาสาม และอื่น ๆ หลายประเภท เป็นสินค้าโอท็อปตำบลบึง
๓	นางเทียบ จินกลาง	บ้านบึง หมู่๑๑	มีความรู้เรื่องขนมไทย ประเพณีงานบุญต่างๆ

ด้านการแพทย์ไทย

ที่	ชื่อ - นามสกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางบุญมา หนองงู	บ้านบุ หมู่ ๔ ตำบลบึง	มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การนวดไทย , การนวดประคบสมุนไพร, การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

คณะผู้รวบรวมข้อมูล

๑. นางมลวัลย์	เศษกลาง	รองนายก รก.นาย อบต.บึง	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางอุไรวรรณ	เชื่อมกลาง	รองนายก อบต.บึง	คณะกรรมการ
๓. นายสุนทร	จุงกลาง	เลขานุการนายก	คณะกรรมการ
๔. นายประเสริฐ	เขยกลาง	ประธานสภา อบต.บึง	คณะกรรมการ
๕. นายสมบัติ	บี่พิมาย	รองประธานสภา อบต.บึง	คณะกรรมการ
๖. นางสาวลี	รายพิมาย	เลขานุการสภา อบต.บึง	คณะกรรมการ
๗. นายจำนง	บ่อพิมาย	ส.อบต.หมู่ ๑	คณะกรรมการ
๘. นายสมพร	จุงกลาง	ส.อบต.หมู่ ๒	คณะกรรมการ
๙. นายสวัสดิ์	จ่งน้อมกลาง	ส.อบต.หมู่ ๓	คณะกรรมการ
๑๐. นายเฉลิมพร	ฤทธิ์เดชกล้า	ส.อบต.หมู่ ๔	คณะกรรมการ
๑๑. นายบุญนำ	เดชศรี	ส.อบต.หมู่ ๕	คณะกรรมการ
๑๒. นายวินัย	นาเพชร	ส.อบต.หมู่ ๖	คณะกรรมการ
๑๓. นายพิชัย	พูนสุข	ส.อบต.หมู่ ๗	คณะกรรมการ
๑๔. นางสาวบังอร	ยุงกลาง	ส.อบต.หมู่ ๘	คณะกรรมการ
๑๕. นายประจวบ	กลิ่นสระน้อย	ส.อบต.หมู่ ๑๑	คณะกรรมการ
๑๖. นางนิรันดร์	พินโรสง	รองปลัด อบต.บึง	คณะกรรมการ
๑๗. นางสาวสมฤดี	จิตสันเทียะ	นักพัฒนาชุมชน	คณะกรรมการ
๑๘. นางปิยพร	พอกกลาง	นักวิชาการศึกษา	คณะกรรมการ

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

งานจักสาน

เจ้าของเรื่อง : นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ 4 บ้านบุ ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในงานจักสาน เพราะเครื่องจักสานไทย เป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของไทย ที่ทำสืบทอดกันมาแต่โบราณ คุณลักษณะ พิเศษของเครื่องจักสานที่มีคุณค่าในตัวเอง ทำให้เครื่องจักสานมีอายุ ยืนยาวสืบทอดกันมานานนับ พันปี แม้ในปัจจุบัน การทำเครื่องจักสานจะลดจำนวนลงไปบ้าง ตามสภาพสังคมวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนจาก สังคมเกษตรกรรม แต่เครื่องจักสานยังเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ยังไม่สามารถผลิตได้ด้วยเครื่องจักรกล เพราะ การทำเครื่องจักสาน ต้องใช้ความชำนาญ และความสามารถเฉพาะตัวของช่างพื้นบ้านแต่ละถิ่น สิ่งเหล่านี้เป็น คุณค่าพิเศษของเครื่องจักสานที่ต่างไปจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ผลิตด้วยเครื่องจักร เครื่องจักสานจึงเป็นงาน ศิลปะหัตถกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำน้ำหมักชีวภาพ

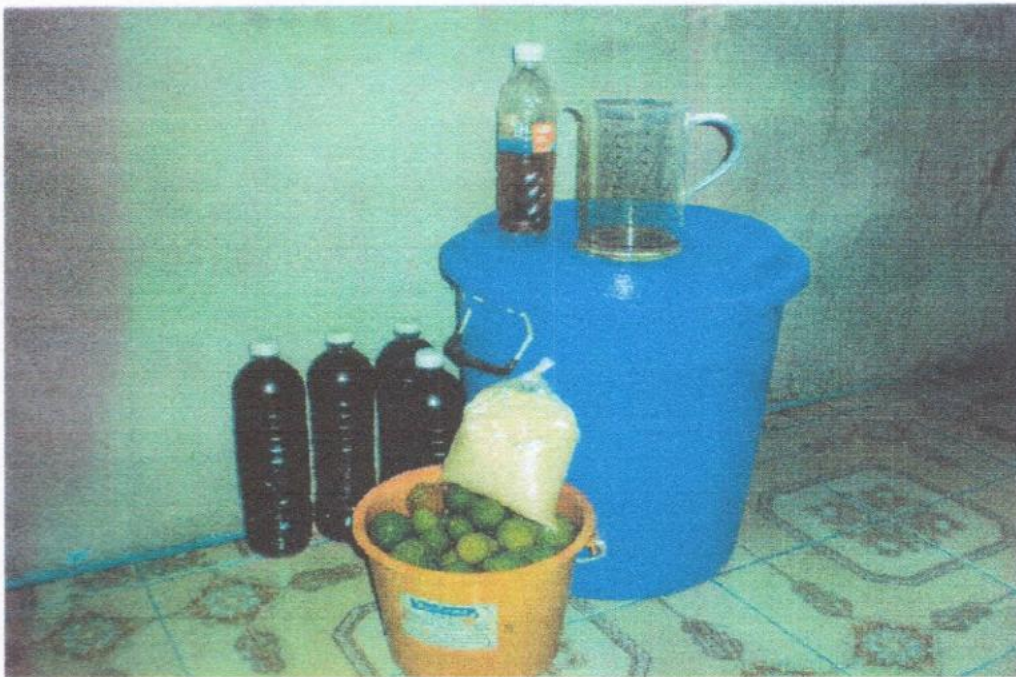
เจ้าของเรื่อง : นางอ๊อด ชุ่มกลาง หมู่ที่ 12 บ้านบึงพัฒนา ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำน้ำหมักชีวภาพ เพราะน้ำหมักชีวภาพที่ได้จากการหมักเศษซากพืช ซากสัตว์ หรือสารอินทรีย์ชนิดต่างๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นด้วยจุลินทรีย์จำเพาะ ซึ่งอาจหมักร่วมกับกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำน้ำยาอเนกประสงค์

เจ้าของเรื่อง : นางอ๊อด ชุ่มกลาง หมู่ที่ 12 บ้านบึงพัฒนา ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำน้ำยาอเนกประสงค์ เพราะเนื่องจากในการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งเศรษฐกิจพอเพียงนั้น การลดรายจ่ายของครอบครัวเป็นหนึ่งสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะรายจ่ายสำหรับซื้อน้ำยาหรือสารทำความสะอาดที่ทุกครัวเรือนต้องใช้เป็นประจำทุกวันทั้งสบู่ น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้าหรือทำความสะอาดต่างๆ นั้นเป็นรูรั่วทางการเงินที่สำคัญทางหนึ่ง ซึ่งทำให้แต่ละบ้านต้องจ่ายเงินไปเป็นจำนวนไม่น้อย การทำน้ำยาอเนกประสงค์ด้วยวิธีการที่ง่ายตายเพื่อใช้เองและอุดรูรั่วทางการเงินของครอบครัว ด้วยผลผลิตเหลือกินเหลือใช้และหาได้ง่ายในท้องถิ่น จึงถือเป็นทางเลือกแห่งวิถีการพึ่งตนเองอันชาญฉลาดของครอบครัวยุคใหม่ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การผูกไม้กวาดดอกหญ้า

เจ้าของเรื่อง : นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ 4 บ้านบุ ตำบลบึง และ นายเอียน กำพุฒกลาง หมู่ 6 บ้านกระสัง เป็นผู้มีความสามารถในการทำผูกไม้กวาดดอกหญ้า ซึ่งไม้กวาด เป็นอุปกรณ์ที่ยังจำเป็นต้องใช้ภายในครอบครัว แม้ปัจจุบัน บางบ้านได้นำเครื่องดูดฝุ่นเข้ามาใช้บ้างแล้ว แต่ก็ยังมีบ้านและสถานที่ต่าง ๆ อีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องการใช้ไม้กวาด ดังนั้น การทำไม้กวาดเพื่อจำหน่าย จึงเป็นการเสริมรายได้อีกทางหนึ่งให้กับครอบครัวได้ และ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำนา

เจ้าของเรื่อง : นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ 4 บ้านบุ ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำนา ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมพื้นที่จนถึงการเก็บเกี่ยวข้าว ซึ่งมีขั้นตอน และวิธีการมากมาย เช่น รู้จักการไถในหลายๆ แบบตั้งแต่การไถตะ ไถรี ไถขวาง หรือไถกลบวิธีการหว่านเมล็ดพืช สำหรับ ข้าวบางชนิดต้องทำแปลงตกกล้าก่อนแล้วจึงนำต้นกล้าไปปักดำ วิธีการรักษาดูแลเมื่อข้าวออกรวงรู้จักวิธีการจัดการกับศัตรูพืช และโรคพืชชนิดต่างๆ ตลอดจนการจัดการหาและผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพิ่มประสิทธิภาพในการทำนา อาทิ คันไถ เคียว เป็นต้น

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดนตรีมโหรี

เจ้าของเรื่อง : นายเต่า ธงกลาง หมู่ที่ 5 บ้านบึง ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในดนตรี โดยวงมโหรี เกิดจากการประสมกันระหว่าง 1) วงบรรเลงพิน (โบราณอาจารย์เรียก การขับร้องเป็นลำนำพร้อมกับการตีพินน้ำเต้า ในคนๆเดียว แต่มีสองลำนำขึ้นไปประสานเสียงกันว่า "วง") และ 2) วงขับไม้ (ผู้สืบทอดสามสายเป็นลำนำ ร่วมกับผู้โหวดบันเพะว) เกิดขึ้นครั้งแรกไม่น้อยกว่าสมัยกรุงสุโขทัย ภายหลังจึงประสมเครื่องดนตรีเพิ่มมากขึ้นโดยลำดับ เป็นวงมโหรีเครื่องสี่ หก และประสมเครื่องดนตรีวงปี่พาทย์ตามวิวัฒนาการของวงปี่พาทย์เครื่องคู่ และเครื่องใหญ่แต่มีระเบียบวิธีที่เป็นข้อยึดถือเสมอมา คือ กำหนดให้ซอสามสาย และการขับร้องเป็นประธาน และยึดบันไดเสียงกลุ่มเสียงระดับเพียงออ ร่วมกับเน้นลักษณะการขับกล่อม เป็นสำคัญ แม้เมื่อประสมด้วยเครื่องปี่พาทย์ตามยุคต่าง ๆ ก็ดี ดุริยางค์ศิลปิน มักจะสร้างสรรค์ให้เครื่องปี่พาทย์ปรับเข้าหาเครื่องสาย และใช้โทน รำมะนา ในการกำกับจังหวะ เนื่องจากเป็นวงประเภทการขับกล่อมเพื่อสุนทรีย์ ด้วยการปรับขนาดเครื่องดนตรีให้เล็กลงเพื่อให้เสียงกลมกลืนกันกับเครื่องสาย และกำหนดให้เสียงลูกยอดของระนาดเอกจะพอดีกับเสียงนิ้วก้อยสายเอกของซอด้วง ตลอดจนเมื่อขนาดของเครื่องดนตรีปี่พาทย์เล็กลงจะใช้ไม้นวมบรรเลง จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การร้องเพลงโคราช

เจ้าของเรื่อง : นายเต่า ธงกลาง หมู่ที่ 5 บ้านบึง ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการร้องเพลงโคราช เป็นการร้องเพลงโต้ตอบที่พัฒนาไป เป็นการแสดงพื้นบ้าน ซึ่งได้มีมาเป็นเวลายาวนาน มีเอกลักษณ์ อยู่ที่ว่า การร้องเป็นภาษาโคราช ปรากฏหลักฐานชัดเจน ในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ เมื่อสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปจังหวัด นครราชสีมาเพื่อทรงเปิดถนนจอมสุรางค์ยาตร์ และ เสด็จฯ พิมาย ในโอกาสรับเสด็จครั้งนั้น หมอเพลงชายรุ่นเก่า ชื่อเสียงโด่งดังมากชื่อ นายหรี บ้านสวนข่า ได้มีโอกาส เล่นเพลงโคราชถวาย จึงเป็นสิ่งที่มีความค้ำยอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำขนมทองม้วน

เจ้าของเรื่อง : คุณเปรมกมล คุณเจริญ บ้านบึงมิตรภาพ หมู่ที่ 11 ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการทำขนมทองม้วน เนื่องจากอาชีพหลักของประชากรในพื้นที่ตำบลบึงเป็นเกษตรกรทำนา จึงจัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่มทำขนมทองม้วน โดยทางกลุ่มได้เริ่มผลิตทองม้วนเป็นอาชีพเสริมเพื่อหารายได้ให้กับสมาชิกในกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน อีกทั้งยังรับแรงงานภายในชุมชนให้มางานทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนยิ่งขึ้น ดังนั้น การทำขนมทองม้วนจึงเป็นอาชีพวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำน้ำหมักชีวภาพ

เจ้าของเรื่อง : กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ หมู่ที่ 10 บ้านนายดี ตำบลบึง เป็นผู้เข้าร่วมโครงการ ในการทำ
น้ำหมักชีวภาพ เพราะน้ำหมักชีวภาพที่ได้จากการหมักเศษซากพืช ซากสัตว์ หรือสารอินทรีย์ชนิดต่างๆ ที่หา
ได้ในท้องถิ่นด้วยจุลินทรีย์จำเพาะ ซึ่งอาจหมักร่วมกับกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายัง
อย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โคกหนองนา

เจ้าของเรื่อง : นายพิชัย ปลอดงูเหลือม บ้านเพชร หมู่ที่ 1 ตำบลบึง และ นายแจ่มจันทร์ สวิงกลาง บ้านกระสัง หมู่ 6 ตำบลบึง เป็นผู้เข้าร่วมโครงการโคกหนองนา เพื่อการพัฒนาจัดการพื้นที่ทางการเกษตร ซึ่งเป็นการผสมผสานของเกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นการจัดการสภาพแวดล้อมที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ ประโยชน์ของโคกหนองนาโมเดล คือ ช่วยให้เราประหยัดมากขึ้น เพราะสามารถปลูกพืชต่างๆ ไว้ในพื้นที่และสามารถใช้สอยได้ครอบคลุมทุกปัจจัย ช่วยลดความตึงเครียดด้านเศรษฐกิจ ลดความกังวลเรื่องรายรับในช่วงที่ติดขัดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญยังไม่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม หรือความแห้งแล้งภายในพื้นที่ และทั้งหมดนี้ก็เป็นข้อมูลต่างๆ ของโคกหนองนาโมเดลในชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การแพทย์ไทย

เจ้าของเรื่อง : นางบุญมา หนองงู บ้านบุ หมู่ที่ 4 ตำบลบึง เป็นผู้มีความสามารถในการนวดประคบสมุนไพร ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมอุปกรณ์การทำลูกประคบ และวิธีการประคบ เช่น การจัดเตรียมสมุนไพรที่มีตัวยาช่วยในเรื่องของอาการแก้ปวดเมื่อย ลดการอักเสบ ช่วยคลายกล้ามเนื้อ ลดอาการปวดเกร็ง ฟกช้ำ บวม ร่วมกับความร้อนชื้นของไอน้ำจากการนึ่งลูกประคบและแรงของผู้นวดที่กดลงไป อาจนวดไทย ก่อนแล้วค่อยประคบ ประคบก่อนนวด หรือจะนวดไปพร้อมๆ กับการประคบก็ได้ ดังนั้น การนวดประคบเพื่อรักษาอาการต่างๆ จึงเป็นการเสริมรายได้อีกทางหนึ่งให้กับครอบครัวได้ และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของชุมชนของเรา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประกอบอาหารประเภทของแห้ง

เจ้าของเรื่อง : นางสาวธนสนี เต้ากลาง บ้านบึงมิตรภาพ หมู่ ๑๑ ตำบลบึง เป็นผู้มีรู้ความชำนาญด้านประกอบอาหารประเภทของแห้ง และด้านการถนอมอาหารประเภทปลาร้า ปลาสาม และอื่น ๆ หลายประเภท เป็นสินค้าโอท็อปตำบลบึง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านภาษา/ด้านศิลปกรรม

- ร้องเพลงโคราช

- ดนตรีมโหรี

นายเต่า ธงกลาง หมู่ที่ ๕

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

- การทำดอกไม้กวาดดอกหญ้า, การจักสาน

นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ ๔

นายเย็นน กำพุฒกลาง หมู่ ๖

ด้านการแพทย์

นางบุญมา หนอง หมู่ที่ ๔

ด้านการเกษตรกรรม

- การทำนา

นายอินทร์ พอกกลาง หมู่ที่ ๔

- การทำน้ำหมักชีวภาพ

๑. นางอติ ชุมกลาง หมู่ที่ ๑๒

๒. กลุ่มเกษตรมาแปลงใหญ่ บ้านขมายดี หมู่ ๑๐

- ไข่ โคก หนอง นา

๑. นายพิชัย ปลอดงูเหล็ก บ้านเพชร หมู่ ๑

๒. นายแสงจันทร์ ลึงกลาง บ้านกระสัง หมู่ ๖

ด้านอื่นๆ การทำขนมทองม้วน, การแปรรูปอาหารแห้ง

๑. นางปรมกมล คุณเจริญ บ้านบึงมิตรภาพ หมู่ ๑๑

เพลงโคราช/ดนตรีมโหรี

นายเต่า ธงกลาง เป็นบุคคลที่มีความรู้เรื่องเพลงโคราช เพลงแหล่ และสามารถดนตรีการบรรเลงเพลงมโหรี และบรรเลงเพลงประกอบพิธีงานในชุมชน

อุตสาหกรรมและหัตถกรรม

นายอินทร์ พอกกลาง มีความรู้เรื่องการผูกไม้ กวาดดอกหญ้า เพื่อใช้ในครัวเรือน อีกทั้งยังได้สินค้าเสริมรายได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการจัดการเรื่องราวของการหาปลาเป็นอาหาร เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

การแพทย์แผนไทย

นางบุญมา หนอง เป็นผู้มีความสามารถในการนวดประคบสมุนไพร

การเกษตรกรรม

การทำนา

นายอินทร์ พอกกลาง เป็นผู้มีความรู้เรื่องการทำนา และการปลูกพืชสมุนไพร และผักสวนครัว

การทำน้ำหมัก

ชีวภาพ

นางอ๊อด ชุ่มกลาง และกลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ บ้านขนายดี มีความรู้ความสามารถเรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยการนำเศษพืชผักวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นไปหมักกับกากน้ำตาล เพื่อนำมาเป็นปุ๋ยและยาฆ่าแมลง หรือนำไปใช้ที่แตกต่างกันไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในผลิตผลพืชผักเพื่อการค้า

โคกหนองนา

นายพิชัย ปลอดงูเหลื่อม
นายแสงจันทร์ สวิงกลาง
มีความรู้เรื่องการ
ทำการเกษตรแบบ
ผสมผสานทำนาและพืช
สวน เกษตรทฤษฎีใหม่
โคกหนองนา

การทำงานของม้วน

นางเปรมกมล คุณเจริญ มีความรู้

ความชำนาญเรื่องทำขนมทองม้วน และได้
จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนตำบลบึง

การแปรรูปอาหารแห้ง

นางสาวธณีนันท์ เต่ากลาง มีความรู้

ความชำนาญด้านประกอบอาหารประเภทของ
แห้ง และด้านการถนอมอาหารประเภทปลาร้า
ปลาต้ม และอื่น ๆ หลายประเภท เป็นสินค้า
โอท็อปตำบลบึง

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง

อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๖๐

โทร ๐๔๔๐๘๑๑๗๔

www.bing.go.th

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลบึง

นางสาวปิยะธิดา งามชูชีพ

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา

ด้านศิลปกรรม[illegible]

แบบสำรวจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนมดู่ จังหวัดนครราชสีมา

ด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อไป	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายผืน เต้ากลาง	เครื่องจักสาน	ม.๑๒ ตำบลบึง อำเภอโนนสูง จ.นครราชสีมา		เสียชีวิต
๒	นายอินทร์ พอกกลาง	- การทำผักไม้วาดดอกหญ้า, - อย่งสีน้ำตาล, ฝักกล้วย ฯลฯ - สอนการถัก, เย็บผ้า ฯลฯ	ม.๔ ตำบลบึง อำเภอโนนสูง จ.นครราชสีมา		
๓.	นายถ้ำอรรช แซ่สง	- สอนเปลี่ยนจากเครื่องจักสาน - การทอผ้าสีจากสีธรรมชาติ - อย่งสีน้ำตาล และ ฯลฯ	บ้านดอนทอง ม.๙	๐๖๕-๗๑๘-๗๘๑๙	
๔	นายสม เพชากลาง	การทำเครื่องจักสานจากไม้แปรรูป (ไม้สัก/ไม้ยาง/ไม้รวก)	บ้านขมิ้น ม.๔		
๕	นายเสริม กำแพงกลาง	การทอผ้าจากดอกหญ้า	บ้านกระแต ม.๖	๐๘๖-๒๕๖๖๘๙๔	

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา

ด้านการแพทย์ไทย

[illegible]

សហមណ្ឌលកម្ពុជា/ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ២២

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนมดู่ จังหวัดนครราชสีมา

[illegible][illegible]

ស្ថាប័នពិន័យ/ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ២៤២២២២២២

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนมดู่ จังหวัดนครราชสีมา

๒
ตำนานเกวตีสวรรค์

[illegible]

แบบจำลองภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลบึง อำเภอนมดู่ จังหวัดนครราชสีมา

๖๑
๓๗๖๗ .

ฐานไพฑูริการ

[illegible]